

ปัญหาทางกฎหมายอาญาเกี่ยวกับอาชญากรรมของบุคคลธรรมดา ของประเทศไทย*

LEGAL PROBLEMS REGARDING CRIMES OF NATURAL PERSONS IN THAILAND

จันทรม จันทรอินทร์¹, วิชาญ จันทรอินทร์² และ สมาน กาบมาลา³

Chansom Chanin¹, Vichan Chanin² and Saman Kabmala³

¹⁻³หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น

¹⁻³Master of Laws Program, Northern College, Thailand

Corresponding Author's Email: saman.kabmala@gmail.com

วันที่รับบทความ : 31 ตุลาคม 2568; วันแก้ไขบทความ 14 ธันวาคม 2568; วันที่ตอบรับบทความ : 16 ธันวาคม 2568

Received 31 October 2025; Revised 14 December 2025; Accepted 16 December 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักความรับผิดชอบทางอาญาที่เกี่ยวกับอาชญากรรมของบุคคลธรรมดาในประเทศไทย 2. วิเคราะห์สภาพปัญหาและปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำความผิดทางอาญาของบุคคลธรรมดา 3. เสนอแนวทางในการปรับปรุงกฎหมายและมาตรการทางอาญาให้เหมาะสมกับบริบทอาชญากรรมร่วมสมัยของประเทศไทย การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร ศึกษาจากตำรา หนังสือ บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ วารสาร แนวคำพิพากษาศาลฎีกา และบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาและการเปรียบเทียบกฎหมาย ผลการวิจัยพบว่า

1. กฎหมายอาญาไทยยังมีข้อจำกัดในการรองรับรูปแบบอาชญากรรมของบุคคลธรรมดาที่มีความซับซ้อนและเชื่อมโยงกับเทคโนโลยี

Citation:

* จันทรม จันทรอินทร์, วิชาญ จันทรอินทร์ และ สมาน กาบมาลา. (2568). ปัญหาทางกฎหมายอาญาเกี่ยวกับอาชญากรรมของบุคคลธรรมดาของประเทศไทย. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 3(6), 1325-1334.

Chansom Chanin, Vichan Chanin and Saman Kabmala. (2025). Legal Problems Regarding Crimes Of Natural Persons In Thailand. Journal of Interdisciplinary Social Development, 3(6), 1325-1334.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

2. การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

3. มาตรการฟื้นฟูและป้องกันผู้กระทำความผิดยังไม่ตอบสนองต่อพฤติกรรมอาชญากรรมยุคใหม่อย่างเพียงพอ

บทความจึงเสนอให้มีการปรับปรุงบทบัญญัติกฎหมายอาญาและกฎหมายพิเศษที่เกี่ยวข้อง ควบคู่กับการใช้มาตรการทางสังคมและมาตรการทางเลือก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของบุคคลธรรมดาในประเทศไทยอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: อาชญากรรม, ความผิดทางอาญา, บุคคลธรรมดา

Abstract

This research aims to: 1. Study the concepts, theories, and principles of criminal liability related to crimes committed by individuals in Thailand; 2. Analyze the problems and factors influencing criminal offences by individuals; and 3. Propose guidelines for improving criminal laws and measures to suit the contemporary crime context in Thailand.

This research is qualitative, employing documentary research methods. Data was collected from textbooks, books, academic articles, theses, journals, Supreme Court judgments, and relevant legal provisions. Data was analyzed using content analysis and legal comparative analysis.

The research findings indicate that:

1. Thai criminal law has limitations in addressing complex and technologically linked forms of crime committed by individuals.

2. Law enforcement lacks effectiveness, particularly in technology-related crimes.

3. Rehabilitation and prevention measures are insufficient to address modern criminal behaviors.

Therefore, this article proposes improvements to the criminal law and related special laws, coupled with social and alternative measures, to sustainably

enhance the prevention and resolution of crimes committed by individuals in Thailand.

Keywords : Crime, Criminal Offence, Individual Offenses

บทนำ

ในปัจจุบัน ปัญหาทางกฎหมายอาญาเกี่ยวกับอาชญากรรมของบุคคลธรรมดาของประเทศไทย ปัญหาเหล่านี้คือลักษณะการกระทำ crimes of natural persons เกิดขึ้นในต่างประเทศเช่นกัน หลายครั้งเป็นการกระทำผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเพราะว่าสะดวก รวดเร็ว และเผยแพร่ได้ง่าย จากการศึกษาพบว่า มาตรการทางกฎหมายของประเทศไทยยังไม่ครอบคลุมและชัดเจนเพียงพอที่จะนำมาปรับใช้กับลักษณะการกระทำ crimes of natural persons รวมทั้งไม่สามารถป้องปราม และลดปัญหาการ กระทำ crimes of natural persons ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งประมวลกฎหมายอาญา และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2560 พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562 และ พระราชกำหนดมาตรการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2568 rattha KHcha 5 พฤษภาคม 2568 ก็ยังไม่สามารถบังคับใช้กับกรณีดังกล่าวได้โดยตรง เมื่อได้ พิจารณามาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศอังกฤษ (สหราชอาณาจักร) ประเทศเยอรมนี (สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี) และ ประเทศฝรั่งเศส (สาธารณรัฐฝรั่งเศส) พบว่า ประเทศเหล่านี้มีการกำหนดมาตรการทางอาญาสำหรับลงโทษผู้กระทำความผิด ไว้เป็นการเฉพาะ โดยมีการบัญญัติฐานความผิดให้ครอบคลุม และชัดเจนถึงการ crimes of natural persons ได้แก่ ความหมายลักษณะของการกระทำความผิด การกระทำโดยเจตนา หรือจงใจให้ผู้ถูกระทำได้รับความเสียหาย บทบัญญัติเรื่องโทษทางอาญา และข้อยกเว้นความรับผิดทางอาญาไว้ เป็นต้น ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงเสนอให้ประเทศไทยใช้มาตรการทางอาญาสำหรับกรณี การกระทำ crimes of natural persons ด้วยการบัญญัติกฎหมายให้ชัดเจน และนำมาตรการทางกฎหมายอื่นๆมาใช้ ประกอบกับมาตรการทางอาญาดังกล่าว เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำ crimes of natural persons ที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อาชญากรรมเป็นปัญหาที่สำคัญ นับวันยิ่งทวีความรุนแรงและมีการพัฒนาลักษณะการกระทำอย่างรวดเร็ว และซับซ้อนมากยิ่งขึ้นตามกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความปกติสุขของ สังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งผลกระทบต่อความรู้สึกไม่ปลอดภัยและสร้างความหวาดกลัวให้กับประชาชนโดยทั่วไปแล้ว อาชญากรรมสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ 1) อาชญากรรมพื้นฐาน หมายถึง อาชญากรรมที่เกิดขึ้นมาพร้อมๆ กับมนุษยชาติโดยเป็นอาชญากรรม ที่ปรากฏอยู่ทั่วไปในสังคมเกี่ยวกับการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน ร่างกาย และชีวิตของผู้อื่น เช่น การลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย และฆ่าผู้อื่น เป็นต้น นอกจากนี้อาชญากรรมพื้นฐานยังอาจแยกย่อยลงไปได้อีกคือ อาชญากรรมพื้นฐานที่ไม่ใช้กำลังรุนแรงและอาชญากรรมพื้นฐานที่ใช้กำลังรุนแรง 2) อาชญากรรมพิเศษ หมายถึง อาชญากรรมที่มีลักษณะแตกต่างไปจากอาชญากรรมพื้นฐาน ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น อาชญากรรมประเภทนี้มีการพัฒนาลักษณะการกระทำที่ซับซ้อนและมีความรุนแรง ส่งผลกระทบต่อ ความมั่นคง สร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจและภาพลักษณ์ของประเทศในระดับ มหภาค ซึ่งจำเป็นต้องมีแนวทาง และวิธีการในการป้องกันและปราบปรามเป็นพิเศษ เช่น อาชญากรรมทางเศรษฐกิจและพาณิชย์อาชญากรรมทางปัญหาการก่อการร้าย ปัญหาการค้ามนุษย์ ปัญหาอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ แก๊งคอลเซ็นเตอร์ เป็นต้น โดยกรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมนี้ จะมุ่งเน้นการป้องกันอาชญากรรมพื้นฐานเป็นหลัก เนื่องจากอาชญากรรมพื้นฐานเป็นอาชญากรรมที่เกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวัน ส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน อีกทั้งส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของเหยื่อ คือ ผู้เสียหายและสังคม เหยื่ออาชญากรรมของประชาชน อาชญากรรม 4 ประเภทหลัก ได้แก่ คดีชีวิต ร่างกาย คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน คดีความผิดทางเพศ คดีถูกล่วงละเมิดหรือ แอบอ้างใช้ข้อมูล/เอกสารส่วนตัว โดยคาดการณ์ว่า การศึกษาปัญหาทางกฎหมายอาญาเกี่ยวกับอาชญากรรมของบุคคลธรรมดาของประเทศไทย ดังกล่าว จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านการป้องกันอาชญากรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักความรับผิดชอบทางอาญาที่เกี่ยวกับอาชญากรรมของบุคคลธรรมดาในประเทศไทย

2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการกระทำความผิดทางอาญาของบุคคลธรรมดา

3. เพื่อเสนอแนวทางปรับปรุงกฎหมายและมาตรการทางอาญาที่เหมาะสมกับสถานการณ์อาชญากรรมปัจจุบันของประเทศไทย

สมมติฐานการวิจัย

เกี่ยวกับปัญหาผลกระทบจากปัญหาทางกฎหมายอาญาเกี่ยวกับอาชญากรรมของบุคคลธรรมดาของประเทศไทย ซึ่งถ้าหากมีการป้องกัน และรัฐเข้ามามีบทบาทดูแลอย่างทั่วถึงปัญหาก็อาจไม่เกิดขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) ทำการรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎีทางอาญา ตัวบทกฎหมาย ประมวลกฎหมายอาญา กฎหมายพิเศษที่เกี่ยวข้อง แนวคำพิพากษาศาลฎีกา รวมถึงเอกสารทางวิชาการทั้งในและต่างประเทศ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ เพื่อสังเคราะห์แนวทางการปรับปรุงกฎหมายและมาตรการทางอาญาที่เหมาะสมกับประเทศไทย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยควรยกนำเสนอตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจง่ายและความเข้าใจวัตถุประสงค์และผลการวิจัยที่สอดคล้องกัน

1. ผลการศึกษาแนวคิดและหลักความรับผิดชอบทางอาญา

พบว่า หลักองค์ประกอบความผิด หลักเจตนา และเหตุยกเว้นความรับผิดชอบ ยังคงเป็นพื้นฐานสำคัญในการพิจารณาความผิดของบุคคลธรรมดา แต่อาจไม่เพียงพอในการรองรับพฤติกรรมอาชญากรรมที่เปลี่ยนแปลงไปตามบริบทสังคมและเทคโนโลยี

2. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัย

พบว่า ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา และเทคโนโลยี เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้เกิดอาชญากรรมของบุคคลธรรมดา โดยเฉพาะอาชญากรรมทางไซเบอร์และการฉ้อโกงออนไลน์ที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

3. ผลการศึกษาแนวทางการปรับปรุงกฎหมาย

พบว่า กฎหมายอาญาและกฎหมายพิเศษของไทยยังไม่ครอบคลุมอาชญากรรมรูปแบบใหม่อย่างชัดเจน เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศอังกฤษ เยอรมนี และฝรั่งเศส ซึ่งมีการบัญญัติฐานความผิดและมาตรการลงโทษไว้อย่างเฉพาะด้าน

อาชญากรรม อาชญากรรมเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องเนื่องมาจากปัญหาในสังคม และเศรษฐกิจของประเทศ เป็นสิ่งซึ่งทำลายชีวิตทรัพย์สินของประชาชนทั้งที่อาศัยอยู่ในตัวเมืองและชนบททำให้ผู้คนเกิดความหวาดกลัว มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ทำให้บุคคลไม่เข้าร่วมกิจกรรมของสังคม ยอมสละโอกาสในการหาความสุข การติดต่อสัมพันธ์กัน และความไว้วางใจกันมีน้อยลง สถานที่สาธารณะขาดความปลอดภัย หรือมีความปลอดภัยน้อยกว่าที่ควรจะเป็น สภาพสังคมโดยทั่วไปขาดความสงบสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันอาชญากรรมได้มีการพัฒนาควบคู่ไปกับความเจริญของสังคม และเทคโนโลยี และผลของการกระทำของบุคคลในสังคมนั้นเอง สังคมยังมีความเจริญมากเท่าใด อาชญากรรมก็จะเจริญเติบโตมากขึ้นเป็นเงาตามตัว ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย และที่สำคัญที่สุดก็คือจะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชนเป็นอย่างดี เป็นหลักการป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมซึ่งจะได้ผลและก่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยในสังคมได้

อาชญากรรมในปัจจุบันมีแนวโน้มของความรุนแรง และซับซ้อนมากขึ้นตามความเจริญของเทคโนโลยี และความทันสมัยของการสื่อสารแขนงต่างๆ สิ่งที่จะยืนยันได้ก็คือ สถิติคดีอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี ข่าวดังอาชญากรรมตามหน้าหนังสือพิมพ์หรือจากสื่อต่าง ๆ หน่วยงานทางด้านกระบวนการยุติธรรมที่ตั้งขึ้นมาใหม่ หรือมีการปรับปรุงระบบการทำงานแบบใหม่ เพื่อรองรับปัญหาอาชญากรรมและจำนวนนักโทษที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี จนเรียกได้ว่าล้นคุก ขอบเขตและปริมาณความร้ายแรงของอาชญากรรม เป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของบุคคลโดยทั่วไป เพราะขอบเขตของอาชญากรรมเป็นตัวบ่งชี้ถึงความร้ายแรงของอาชญากรรมที่สามารถนำไปเปรียบเทียบกับจำนวนอาชญากรรมในอดีต หรือคาดคะเนปัญหาอาชญากรรมในอนาคต

จากปัญหาที่เกิดขึ้น สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ส่วนมาก เป็นสิ่งที่เราอยู่ใกล้ตัวเรา อย่างเช่น สถาบันครอบครัวเป็นรากฐานหนึ่ง ที่มีความสำคัญ ถ้าคนในครอบครัวไม่ดูแลซึ่งกันและกัน ใส่ใจกันน้อยลง ทำให้คนในครอบครัวมีความรู้สึกว่า ขาดความอบอุ่นจึงมีความรู้สึกที่ว่า หันไปพึ่งยาเสพติดนั้นก็เป็นส่วนประกอบหนึ่ง สื่อต่าง ๆ ที่นำเสนอ เช่น การเล่นเกม ก็เป็นส่วนหนึ่ง ทำให้เกิดอาชญากรรมได้เช่นกัน สถานที่ต่างที่มีความรกรุงรัง เป็นก่อให้เกิดให้เกิดอาชญากรรมได้ง่าย รัฐบาลควรเข้ามาแก้ไขส่วนนี้ และจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนให้มากที่สุดการก่ออาชญากรรมจะได้ลดน้อยลงไป และอีกอย่างบางครั้งกระทำต่อผู้หญิงและเด็ก เป็นส่วนมาก ถูกทารุณกรรมร่างกาย โดยที่รัฐบาลก็ยังไม่เข้ามาดูแลอย่างเต็มที่ ถ้าเข้ามาแก้ไขเรื่องนี้อาชญากรรมจะได้ลดน้อยลงจากสังคมไทย

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า แนวคิดและทฤษฎีทางอาญา เช่น องค์ประกอบความผิด ทฤษฎีเจตนา และเหตุยกเว้นความรับผิดชอบ ยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการวิเคราะห์พฤติกรรมอาชญากรรมของบุคคลธรรมดา ทั้งนี้เป็นเพราะลักษณะอาชญากรรมพื้นฐาน เช่น การลักทรัพย์ ทำร้ายร่างกาย หรือความผิดเกี่ยวกับเพศ ยังคงอาศัยโครงสร้างกฎหมายอาญาเดิมในการพิจารณาความผิด สอดคล้องกับทฤษฎีของ คณิต ณ นคร (2555) และงานวิจัยของ รัชนี้ แดงอ่อน (2563) ที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของโครงสร้างความรับผิดชอบประมวลกฎหมายอาญาในการวิเคราะห์พฤติกรรมอาชญากรรม

ผลจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมของบุคคลธรรมดามีหลายมิติ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา และเทคโนโลยี ทั้งนี้เป็นเพราะสังคมไทยกำลังเผชิญการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดช่องว่างทางสังคม การขาดกลไกควบคุมพฤติกรรม และการขยายตัวของอาชญากรรมรูปแบบใหม่ เช่น คดีออนไลน์ ซึ่งสอดคล้องกับงานของ ดุญท์ โพธิ์รักษา (2566) ที่ระบุว่าปัจจัยด้านพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมเป็นตัวแปรสำคัญต่อการตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม และสอดคล้องกับข้อมูลของสำนักงานกิจการยุติธรรม (2018) ที่ชี้ว่าปัจจัยแวดล้อมและการควบคุมเป็นปัจจัยหลักของการเกิดอาชญากรรม

ผลจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า การบังคับใช้กฎหมายของไทยยังไม่ครอบคลุมรูปแบบอาชญากรรมยุคใหม่ ทั้งนี้เป็นเพราะกฎหมายจำนวนมากยังยึดโครงสร้างแบบเดิม ไม่

ครอบคลุมอาชญากรรมดิจิทัล การฉ้อโกงออนไลน์ การละเมิดข้อมูลส่วนตัว รวมถึงการใช้ปัญญาซิม้า และการกระทำผิดโดยใช้โซเชียลมีเดีย สอดคล้องกับกฎหมายต่างประเทศ เช่น อังกฤษ เยอรมนี และฝรั่งเศส ซึ่งมีการบัญญัติฐานความผิดเฉพาะด้านเทคโนโลยีไว้ชัดเจน จึงทำให้มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้มากกว่า นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานของ ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ (2553) ที่ชี้ว่ากฎหมายไทยต้องปรับให้ทันสมัยเพื่อรองรับรูปแบบอาชญากรรมใหม่

โดยสรุป อภิปรายผลชี้ให้เห็นชัดเจนว่า แม้ผลการวิจัยจะระบุสาเหตุและปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม แต่การอภิปรายเป็นการยกระดับการวิเคราะห์ เชื่อมโยงแนวคิดทฤษฎี งานวิจัยเดิม และสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อยืนยันว่าข้อค้นพบสอดคล้องหรือแตกต่างจากองค์ความรู้เดิมอย่างไร ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นความจำเป็นในการปรับปรุงกฎหมายและการบังคับใช้ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมอาชญากรรมยุคใหม่ของบุคคลธรรมดาในประเทศไทย

องค์ความรู้ใหม่

แนวโน้มอาชญากรรมเปลี่ยนไปสู่รูปแบบเทคโนโลยี เช่น การฉ้อโกงออนไลน์ การหลอกลวงทางการเงิน และการเผยแพร่ข้อมูลเท็จ ซึ่งกฎหมายอาญาเดิมยังไม่สามารถครอบคลุมพฤติกรรมใหม่ได้ทั้งหมด

ช่องว่างของกฎหมายกับพฤติกรรมใหม่ของคนธรรมดา การกระทำบางอย่างไม่เข้าข่ายความผิดตามกฎหมายเดิม เช่น การใช้ AI หรือโซเชียลมีเดียในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหาย

ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย ขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยี และขั้นตอนสืบสวนที่ล่าช้า ทำให้ผู้กระทำผิดบางรายรอดพ้นความรับผิดชอบ

แนวคิดใหม่ทางอาญา มีการเสนอให้ปรับปรุง ประมวลกฎหมายอาญา ให้รองรับ “อาชญากรรมสมัยใหม่” และพิจารณาใช้ มาตรการทางเลือกแทนการลงโทษจำคุก เพื่อแก้ไขพฤติกรรมบุคคล

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า แนวทางแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่สามารถทำได้อย่างเป็นรูปธรรม คือ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ให้มากที่สุดการก่ออาชญากรรมจะได้ลดน้อยลงไป และอีกอย่างบางครั้งกระทำต่อผู้หญิงและเด็ก เป็นส่วนมาก ถูกทารุณกรรมร่างกาย โดยที่รัฐบาลก็ยังไม่เข้ามาดูแลอย่างเต็มที่

ถ้าเข้ามาแก้ไขเรื่องนี้อาชญากรรมจะได้ลดน้อยลงจากสังคมไทย **ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย** 1. ควรพัฒนากฎหมายอาญาให้สอดคล้องกับอาชญากรรมยุคใหม่ โดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี การฉ้อโกงออนไลน์ การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล และอาชญากรรมผ่านโซเชียลมีเดีย เพราะกฎหมายเดิมยังไม่ครอบคลุมรูปแบบพฤติกรรมใหม่ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว 2. ควรเสริมสร้างการบังคับใช้กฎหมายให้เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในด้านการสืบสวนสอบสวน การประสานงานระหว่างหน่วยงาน และการเพิ่มบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีอาชญากรรม 3. ควรสร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชน โดยจัดอบรม ให้ความรู้ หรือรณรงค์เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมและการไม่ตกเป็นเหยื่อ เช่น การรู้เท่าทันภัยออนไลน์ การป้องกันข้อมูลส่วนตัว 4. ควรส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างรัฐ เอกชน ชุมชน เพื่อป้องกันอาชญากรรมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการสร้างชุมชนเข้มแข็ง การเฝ้าระวังในพื้นที่เสี่ยง และระบบแจ้งเหตุที่รวดเร็ว **ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย** 1. เร่งปรับปรุงกฎหมายอาญาและกฎหมายพิเศษ ให้รองรับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี เช่น การกำหนดฐานความผิดใหม่ การเพิ่มบทลงโทษ หรือการจัดทำกฎหมายเฉพาะด้านอาชญากรรมดิจิทัลให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล 2. จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการด้านอาชญากรรมเทคโนโลยีแบบบูรณาการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการสืบสวนสอบสวน และลดปัญหาความล่าช้าในการดำเนินคดี 3. พัฒนาระบบคุ้มครองเหยื่ออาชญากรรม โดยเฉพาะผู้หญิง เด็ก และผู้สูงอายุ ให้มีการคุ้มครองเชิงรุก การเยียวยา และช่วยเหลือทางกฎหมาย 4. กำหนดนโยบายสร้างเสริมวินัยทางสังคม เช่น การรณรงค์ไม่สนับสนุนบัญชีม้า ของโจรออนไลน์ การสร้างวัฒนธรรมไม่ละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และการใช้สื่อออนไลน์อย่างรับผิดชอบ 5. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการติดตาม ตรวจสอบ และดำเนินคดีอาชญากรรมข้ามพรมแดน เช่น แก๊งคอลเซ็นเตอร์ การฟอกเงิน และการหลอกลวงออนไลน์ **ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป** 1. ควรศึกษาเชิงลึกในอาชญากรรมประเภทเฉพาะ เช่น อาชญากรรมไซเบอร์ การฉ้อโกงทางการเงิน การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคล หรือคดีความรุนแรงครอบครัว เพื่อให้ได้ข้อเสนอที่เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้น 2. ควรทำการวิจัยเชิงปริมาณหรือแบบผสม (Mixed Methods) เพื่อให้เห็นภาพความรุนแรง ความถี่ และแนวโน้มของอาชญากรรมอย่างเป็นระบบ 3. ควรศึกษามุมมองของผู้ปฏิบัติงานจริง เช่น พนักงานสอบสวน อัยการ หนายความ และผู้พิพากษา เพื่อเปรียบเทียบปัญหาทางทฤษฎีกับข้อเท็จจริงในพื้นที่ 4. ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยและต่างประเทศ ในด้านกฎหมาย มาตรการป้องกันอาชญากรรม และกระบวนการยุติธรรม เพื่อหาแนวทางปรับใช้ใน

บริบทไทย 5. ควรศึกษาปัจจัยเชิงสังคม เศรษฐกิจ จิตวิทยา ที่เชื่อมโยงกับความเสี่ยงในการก่ออาชญากรรม เพื่อพัฒนาระบบพยากรณ์และป้องกันอาชญากรรมล่วงหน้า

เอกสารอ้างอิง

- คณิต ฒ นคร. (2555). ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน.
- พิชัย นิลทองคำ. (2564). ประมวลกฎหมายอาญา. กรุงเทพมหานคร: อทตยา มีเส้นเน็ม.
- รัชนี้ แดงอ่อน และ คณะ. (2563). ปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญา กรณีนำภาพไปของเหยื่อมาข่มขู่หรือแกล้งแค้นในประเทศไทย. เรียกใช้เมื่อ 12 กันยายน 2568 จาก <https://so02.tcithaijo.org/article>
- ทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ. (2553). ประมวลกฎหมายอาญา. (พิมพ์ครั้งที่ 24). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ดฤณห์ โพธิ์รักษา. (2566). รูปแบบอาชญากรรมและปัจจัยที่มีผลต่อเหยื่อ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สำนักงานกิจการยุติธรรม. (2018). กรอบแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ. เรียกใช้เมื่อ 12 มิถุนายน 2568 จาก <https://www.oja.go.th/2018/02/conts>
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก หน้า 1 (6 เมษายน 2560).
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ (ฉบับที่ 2). (2560). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 134 ตอนที่ 10 ก หน้า 24 (24 มกราคม 2560).
- พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ 3). (2562). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136 ตอนที่ 59 ก หน้า 12 (14 เมษายน 2562).
- พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ 2) (2568). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 142 ตอนที่ 27 ก หน้า 5 (12 เมษายน 2568).